

Pla d'estudis 1992
Llicenciatura en Ciències Polítiques i de l'Administració

20842 - PARTICIPACIÓ POLÍTICA
(6 crèdits)

Professor: Joan Font

2n quadrimestre

Curs 1997/98

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTIQUES I DE SOCIOLOGIA

PARTICIPACIO POLITICA 20842
Segon Semestre 1997/98

Professor: Joan Font

Horari de visites:

Dimarts i Dijous 17,30-19
Dilluns 10,30-12

Objectius, organització i avaluació

L'objectiu de l'assignatura és aprofundir en la participació política, des d'una aproximació força pràctica al tema. Donat que el tractament del tema a Comportament polític ha estat desigual segons el curs, es faran unes sessions introductòries de tipus teòric, pels estudiants de lliure elecció i per aquells que l'hagin cursat aquest curs (1997/98). A partir d'aquí es treballarà sobre els grans temes de la participació, fonamentalment a partir d'exemples, i s'afegiran altres temes, de caràcter normatiu i metodològic. En una de les sessions setmanals es farà una classe teòrica amb el conjunt del grup i l'altre sessió es dedicarà a seminaris. N'hi haurà tres, de 4 sessions cada un, i cada estudiant haurà d'assistir regularment a un d'ells i fer un treball (individual o en petit grup) sobre un cas relacionat amb el tema del seminari. Dos cops durant el semestre (a la meitat i al final) els membres de cada seminari explicaran els temes tractats a la resta del grup en una sessió conjunta. El treball i la participació activa en el seminari donaran lloc a la nota final.

Temari i bibliografia

O OBLIGATÒRIA
R RECOMANADA
C COMPLEMENTÀRIA

I. Introducció a la participació política

- Els problemes de l'acció col·lectiva
- Costos i beneficis de la participació
- La distribució social de la participació
- Formes de participació i repertori participatiu

Barnes i Kaase (eds): Political Action, Sage-1979 C

Milbrath i Goel: Political participation, Rand McNally, Chicago-1977 C

Olson: "La lògica de la acció col·lectiva", a VVAA: Diez textos básicos de ciencia política, Ariel, Barcelona-1991. O

Programa dels Seminaris: formes de participació

Els seminaris són un instrument per facilitar l'aprenentatge i la recerca dels seus membres. Per tant, els seus continguts concrets (discussió de lectures, comentaris dels treballs en curs, presentacions dels estudiants) dependran de les prioritats de treball dels seus integrants.

I. Participació electoral

a) Algunes preguntes clau

- Quins contextes afavoreixen la participació electoral?
- Per què voten menys els joves?
- La participació no electoral dels abstencionistes
- Abstencionistes continus o intermitents?
- Es possible fer votar als abstencionistes?
- Està la gent poc informada als referendums?

b) Alguns exemples de possibles treballs

- L'abstenció a l'Alt Camp (1980-1996)
- Campanyes de mobilització en eleccions municipals: el Baix Llobregat
- Participació electoral comparada dels joves
- La participació en eleccions regionals a Europa
- Partits i vot en els referendums a Catalunya

c) Bibliografia

Font: "La abstención electoral en España: certezas e interrogantes", REIS, 71-72, 95.

Justel: La abstención electoral en España, 1977-1993, CIS, Madrid-1995.

II. Participació no institucionalitzada

a) Algunes preguntes clau

- Qui són els "protestons"?
- Hi ha cicles de protesta?
- La protesta i/en els mitjans de comunicació
- Els greuges, les expectatives i altres factors explicatius
- Consegueixen els seus objectius les protestes?
- Lògica del repertori d'activitats de protesta

b) Alguns exemples de possibles treballs

- Les manifestacions de març i abril de 1997 a Barcelona
- El cicle de protesta del moviment pro 0,7
- La protesta de la generació anti-taxes: UB i UAB

- El repertori protestari del moviment contra l'abortament
- Conseqüències de les protestes d'Unió de Pagesos

c) Bibliografia

Fillieule: Sociologie de la protestation, L'Harmattan, Paris-1993.

Tarrow: El poder en movimiento, Alianza Universidad, Barcelona-1997.

Tejerina i altres: Sociedad civil, protesta y movimientos sociales en el País Vasco, Gobierno Vasco, Vitoria-1995.

III. Participació instiucionalitzada (no electoral)

a) Algunes preguntes clau

- Relació eficàcia/participació
- Participació dels ciutadans o de les organitzacions
- Es pot combinar la lògica representativa i la participativa?
- Dona més legitimitat a les polítiques la participació?
- La informació com a element clau de la participació
- Asamblees, jurats, revocació, organismes corporatius, internet

b) Alguns exemples de possibles treballs

- Mecanismes de participació a El Papiol i San Vicenç
- La participació estudiantil a 3 facultats de la UAB
- L'Audiència Pública a l'Ajuntament de Barcelona
- Asamblees: Atenas, Arbucies, Nova Anglaterra
- Els organitzats com a representants a Terrassa: sindicats, ONGs i AAVV.

C) Bibliografia

Camps: La iniciativa legislativa popular, Fundació J. Bofill, Barcelona-1997.

Revista Ambits, Monogràfics sobre internet (2, 1996) i sobre consells ciutadans (6, 1997).

Revista de Serveis Personals Locals, Monogràfic sobre

Stewart: Innovation in Democratic practice, University of Birmingham, 1995.

Villasante i Alberich: "Experiencias de participación ciudadana en municipios: análisis y propuestas", Alfoz, 93, 104-5

Zimmerman: Democracia participativa, Limusa, Mèxic-92.

II. Factors explicatius de la participació: exemples

- Estructura social
- Actituds
- Context social i polític
- Mobilització
- Sortida, veu i lleialtat

Hirschman: Salida, voz y lealtad, FCE, Méxic-1977, R

Rosenstone i Hansen: Mobilization, participation and democracy in America, Macmillan, 1993. Caps 1,2,3 O

Schlozman, Verba i Brady: "Participation's not a paradox", EJPS, 25. P 1-36. R

Verba: "The citizen as respondent", APSR, 1996, 90 (1).O

III. Democràcia i participació

- Participació: positiva o negativa?
- Participació i representació
- Participació i polítiques

Anduiza: "Consociacionalismo y democracia directa en Suiza", Revista de Estudios Políticos, 94, p 291-311.R

Budge: The new challenge of direct democracy, Polity Press, Cambridge-1996, cap 7 O

Cohen i Rogers (eds): Associations and democracy, Verso, 1995. C

Macpherson: La democracia liberal y su época, Alianza editorial, Madrid-1987.R

Parry i altres: Political participation and democracy in Britain, Cambridge University Press, 1992, Part III i IV, R.

Pateman: Participation and democratic theory. Cambridge University Press, 1970. R

Verba i altres: Participation and political equality, University of Chicago Press, Chicago-1987.C

Villasante: Las democracias participativas, Ediciones HOAC, Madrid-95.C

IV. Com estudiar la participació política?

- Mètodes i tècniques utilitzats
- Avantatjes i limitacions

- El repertori protestari del moviment contra l'abortament
- Conseqüències de les protestes d'Unió de Pagesos

c) Bibliografia

Fillieule: Sociologie de la protestation, L'Harmattan, Paris-1993.

Tarrow: El poder en movimiento, Alianza Universidad, Barcelona-1997.

Tejerina i altres: Sociedad civil, protesta y movimientos sociales en el País Vasco, Gobierno Vasco, Vitoria-1995.

III. Participació instiucionalitzada (no electoral)

a) Algunes preguntes clau

- Relació eficàcia/participació
- Participació dels ciutadans o de les organitzacions
- Es pot combinar la lògica representativa i la participativa?
- Dona més legitimitat a les polítiques la participació?
- La informació com a element clau de la participació
- Asamblees, jurats, revocació, organismes corporatius, internet

b) Alguns exemples de possibles treballs

- Mecanismes de participació a El Papiol i San Vicenç
- La participació estudiantil a 3 facultats de la UAB
- L'Audiència Pública a l'Ajuntament de Barcelona
- Asamblees: Atenas, Arbucies, Nova Anglaterra
- Els organitzats com a representants a Terrassa: sindicats, ONGs i AAVV.

C) Bibliografia

Camps: La iniciativa legislativa popular, Fundació J. Bofill, Barcelona-1997.

Revista Ambits, Monogràfics sobre internet (2, 1996) i sobre consells ciutadans (6, 1997).

Revista de Serveis Personals Locals, Monogràfic sobre

Stewart: Innovation in Democratic practice, University of Birmingham, 1995.

Villasante i Alberich: "Experiencias de participación ciudadana en municipios: análisis y propuestas", Alfoz, 93, 104-5

Zimmerman: Democracia participativa, Limusa, Mèxic-92.